

Równanie falowe

Weronika Biadała
Aleksandra Gajda

Lipiec 5, 2019

Plan prezentacji

Wprowadzenie

Wyprowadzenie wzoru

Python

Bibliografia

Ruch falowy, fale w ośrodkach sprężystych

Ruch drgający zaczyna rozprzestrzeniać się w postaci fali, kiedy pewien obszar ośrodka sprężystego zostanie pobudzony do drgań, które przekazane zostaje innym cząstkom w tym ośrodku. Rodzaje fal:

- ▶ fala kulista - kiedy czoło fali ma kształt sferyczny,
- ▶ fala płaska - kiedy czoło fali ma kształt płaszczyzny,
- ▶ fala poprzeczna - kiedy drgania, rozchodzące się w postaci fali, odbywają się w kierunku prostopadłym do kierunku ruchu fali,
- ▶ fala podłużna - kiedy drgania odbywają się w kierunku równoległym do kierunku ruchu fali.

Ruch falowy, fale w ośrodkach sprężystych

Ruch drgający zaczyna rozprzestrzeniać się w postaci fali, kiedy pewien obszar ośrodka sprężystego zostanie pobudzony do drgań, które przekazane zostaje innym cząstkom w tym ośrodku. Rodzaje fal:

- ▶ fala kulista - kiedy czoło fali ma kształt sferyczny,
- ▶ fala płaska - kiedy czoło fali ma kształt płaszczyzny,
- ▶ fala poprzeczna - kiedy drgania, rozchodzące się w postaci fali, odbywają się w kierunku prostopadłym do kierunku ruchu fali,
- ▶ fala podłużna - kiedy drgania odbywają się w kierunku równoległym do kierunku ruchu fali.

Ruch falowy, fale w ośrodkach sprężystych

Ruch drgający zaczyna rozprzestrzeniać się w postaci fali, kiedy pewien obszar ośrodka sprężystego zostanie pobudzony do drgań, które przekazane zostaje innym cząstkom w tym ośrodku. Rodzaje fal:

- ▶ fala kulista - kiedy czoło fali ma kształt sferyczny,
- ▶ fala płaska - kiedy czoło fali ma kształt płaszczyzny,
- ▶ fala poprzeczna - kiedy drgania, rozchodzące się w postaci fali, odbywają się w kierunku prostopadłym do kierunku ruchu fali,
- ▶ fala podłużna - kiedy drgania odbywają się w kierunku równoległym do kierunku ruchu fali.

Ruch falowy, fale w ośrodkach sprężystych

Ruch drgający zaczyna rozprzestrzeniać się w postaci fali, kiedy pewien obszar ośrodka sprężystego zostanie pobudzony do drgań, które przekazane zostaje innym cząstkom w tym ośrodku. Rodzaje fal:

- ▶ fala kulista - kiedy czoło fali ma kształt sferyczny,
- ▶ fala płaska - kiedy czoło fali ma kształt płaszczyzny,
- ▶ fala poprzeczna - kiedy drgania, rozchodzące się w postaci fali, odbywają się w kierunku prostopadłym do kierunku ruchu fali,
- ▶ fala podłużna - kiedy drgania odbywają się w kierunku równoległym do kierunku ruchu fali.

Równanie różniczkowe dla ruchu falowego

Równanie różniczkowe, opisujące wychylenie w ruchu falowym, oparte jest na pochodnych cząstkowych drugiego rzędu względem czasu i położenia. Dla fali rozchodzącej się w kierunku x

$$\frac{\partial^2 u}{\partial t^2} = c^2 \frac{\partial^2 u}{\partial x^2}$$

Wyprowadzenie równania falowego

Równanie różniczkowe drgań opisuje drgania punktu:

$$\frac{d^2 u}{dt^2} + \omega^2 u = 0$$

u - kierunek drgań,

Ponieważ: $\omega = 2\pi f = 2\pi \frac{1}{T}$

To równanie: $\frac{d^2 u}{dt^2} + \left(\frac{2\pi}{T}\right)^2 u = 0$

Wyprowadzenie równania falowego

Rozwiązanie: $u = A \sin \omega t = A \sin \frac{2\pi}{T} t$

Opisuje ono tylko zmiany wychylenia u w czasie, bez zmiany położenia środka drgań.

Wyprowadzenie równania falowego

Kolejna pochodna dotyczy odchyleń stałych w czasie, względem x :

$$\frac{d^2 u}{dx^2} + \left(\frac{2\pi}{\lambda}\right)^2 u = 0$$

λ - długość fali, okres zmian przestrzennych,

Rozwiązanie: $u = A \sin kx = A \sin \frac{2\pi}{\lambda} x$

Wyprowadzenie równania falowego

Zmiany w ruchu falowym odbywają się w czasie i w przestrzeni, oba równania zostają połączone:

$$\frac{d^2 u}{dx^2} + \left(\frac{2\pi}{\lambda}\right)^2 \left(-\frac{T}{2\pi}\right) \frac{d^2 u}{dt^2} = 0$$

Ponieważ: $\frac{T}{\lambda} = \frac{T}{vT} = \frac{1}{v}$

Zmiana pochodnych na cząstkowe:

$$\frac{\partial^2 u}{\partial x^2} - \frac{1}{v^2} \frac{\partial^2 u}{\partial t^2} = 0$$

Wyprowadzenie równania falowego

Równanie różniczkowe dla ruchu falowego:

$$\frac{\partial^2 u}{\partial t^2} = c^2 \frac{\partial^2 u}{\partial x^2}$$

Fale

Przyspieszenie każdego elementu łańcucha jest proporcjonalne do frontu fali.

Równanie falowe

Poniższe równanie jest równaniem różniczkowym cząstkowym zwanym równaniem falowym i może być użyte do modelowania różnych zjawisk na przykład drgających strun i fal propagujących.

$$\frac{\partial^2 u}{\partial t^2} = c^2 \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} \quad 0 < t, L \geq x \geq 0 \quad u(x, 0) = f(x) \quad L \geq x \geq 0$$

$$u(0, t) = u(L, t) = 0 \quad t > 0$$

c - interpretacja prędkości fali [$\frac{m}{s}$]

Ogólne rozwiązanie równania falowego

$$u(x, t) = f(x - ct) + g(x + ct)$$

Python

The screenshot shows the Spyder Python IDE interface. The main editor displays a Python script named 'waveequation.py' with the following code:

```
1 # -*- coding: utf-8 -*-
2 """
3 Created on Thu Jul 04 20:01:00 2019
4
5 @author: Ola
6 """
7
8 import numpy as np
9 from numpy import pi
10 import matplotlib.pyplot as plt
11 import matplotlib.animation as animation
12
13 plt.style.use('dark_background')
14
15 fig = plt.figure()
16 fig.set_dpi(100)
17 ax1 = fig.add_subplot(1,1,1)
18
19 #wave speed
20 c = 1
21
22 #x axis
23 x0 = np.linspace(-pi,pi,10000)
24
25 #initial time
26 t0 = 0
27
28 #time increment
29 dt = 0.05
30
31 #wave equation solution
32 def u(x,t):
33     return 0.5*(np.sin(x+c*t) + np.sin(x-c*t))
34
35 a = []
36
37 for i in range(500):
38     value = u(x0,t0)
39     t0 = t0 + dt
```

The Variable explorer on the right shows the state of variables:

Variable	Type	Size	Value
A	float	1	0.0001
B	float	1	0.0095
G	float	1	0.0001
P	int	1	10
R	float	10001	array([5.00000000e-0001, 5.00024776e-0001, 5.00049555e-0001, 5.00074330e-0001, ...])

The History log shows the execution of the script:

```
wd1=C:/Python27/Lib/site-packages/xy/
runfile('C:/Python27/Lib/site-packages/xy/fala_5.py',
wd1=C:/Python27/Lib/site-packages/xy/
runfile('C:/Python27/Lib/site-packages/xy/waveequation.py',
self=C:/Python27/Lib/site-packages/xy/
```

The Python console at the bottom displays a plot of the wave function $u(x,t)$ over time. The plot shows a sinusoidal wave oscillating between approximately -1.5 and 0.0 on the y-axis, with the x-axis ranging from -pi to pi. The background of the plot is dark.

Przykładowe rozwiązanie dla sinusa

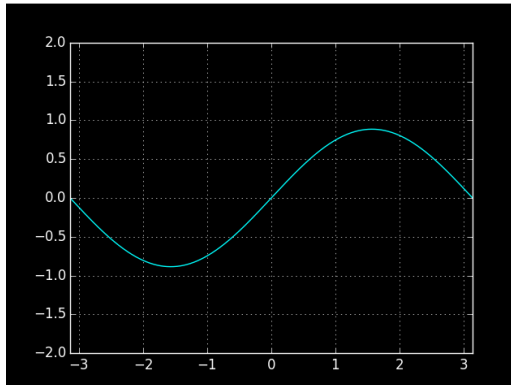
$$u(x, t) = \frac{1}{2} \left(\sin(x - ct) + \sin(x + ct) \right)$$
$$c = \frac{1m}{s} \quad L = 2\varpi$$

```
1 # -*- coding: utf-8 -*-
2 ***
3 Created on Thu Jul 04 20:01:08 2019
4
5 @author: Ola
6 ***
7
8 import numpy as np
9 from numpy import pi
10 import matplotlib.pyplot as plt
11 import matplotlib.animation as animation
12
13 plt.style.use('dark_background')
14
15 fig = plt.figure()
16 fig.set_dpi(100)
17 ax1 = fig.add_subplot(1,1,1)
18
19 #Wave speed
20 c = 1
21
22 #x axis
23 x0 = np.linspace(-pi,pi,10000)
24
25 #Initial time
26 t0 = 0
27
28 #Time increment
29 dt = 0.05
30
31 #Wave equation solution
32 def u(x,t):
33     return 0.5*(np.sin(x+c*t) + np.sin(x-c*t))
34
35 a = []
36
37 for i in range(500):
38     value = u(x0,t0)
39     t0 = t0 + dt
```

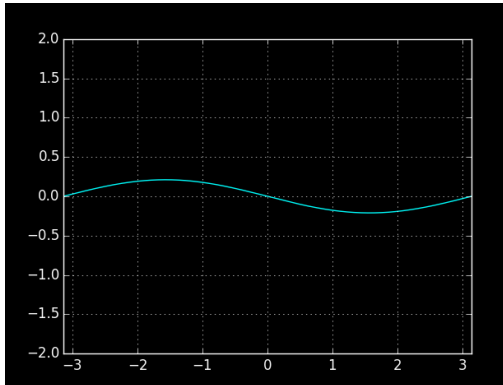
Przykładowe rozwiązanie dla sinusa

```
39     t0 = t0 + dt
40     a.append(value)
41
42 k = 0
43 def animate(i):
44     global k
45     x = a[k]
46     k += 1
47     ax1.clear()
48     plt.plot(x0,x,color='cyan')
49     plt.grid(True)
50     plt.ylim([-2,2])
51     plt.xlim([-pi,pi])
52
53 anim = animation.FuncAnimation(fig,animate,frames=360,interval=20)
54 plt.show()
```

Przykładowe rozwiązanie dla sinusa

Przykładowe rozwiązanie dla sinusa

Przykładowe rozwiązanie dla sinusa

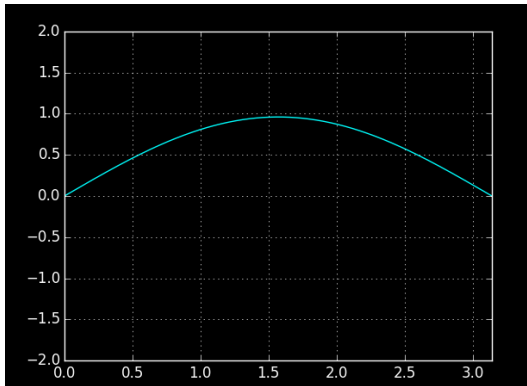
$$c = \frac{1m}{s} \quad L = \varpi$$

```
1 # -*- coding: utf-8 -*-
2 """
3 Created on Fri Jul 05 09:23:28 2019
4
5 @author: Ola
6 """
7
8 import numpy as np
9 from numpy import pi
10 import matplotlib.pyplot as plt
11 import matplotlib.animation as animation
12
13 plt.style.use('dark_background')
14
15 fig = plt.figure()
16 fig.set_dpi(100)
17 ax1 = fig.add_subplot(1,1,1)
18
19 #Wave speed
20 c = 1
21
22 #x axis
23 x0 = np.linspace(0,pi,10000)
24
25 #Initial time
26 t0 = 0
27
28 #Time increment
29 dt = 0.05
30
31 #Wave equation solution
32 def u(x,t):
33     return 0.5*(np.sin(x+c*t) + np.sin(x-c*t))
34
35 a = []
36
37 for i in range(500):
38     value = u(x0,t0)
39     t0 = t0 + dt
```

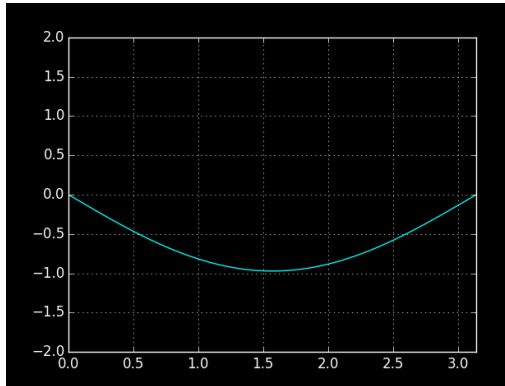
Przykładowe rozwiązanie dla sinusa

```
40     a.append(value)
41
42     k = 0
43     def animate(i):
44         global k
45         x = a[k]
46         k += 1
47         ax1.clear()
48         plt.plot(x0,x,color='cyan')
49         plt.grid(True)
50         plt.ylim([-2,2])
51         plt.xlim([0,pi])
52
53     anim = animation.FuncAnimation(fig,animate,frames=360,interval=20)
54     plt.show()
```

Przykładowe rozwiązanie dla sinusa

Przykładowe rozwiązanie dla sinusa

Przykładowe rozwiązanie dla cosinusa

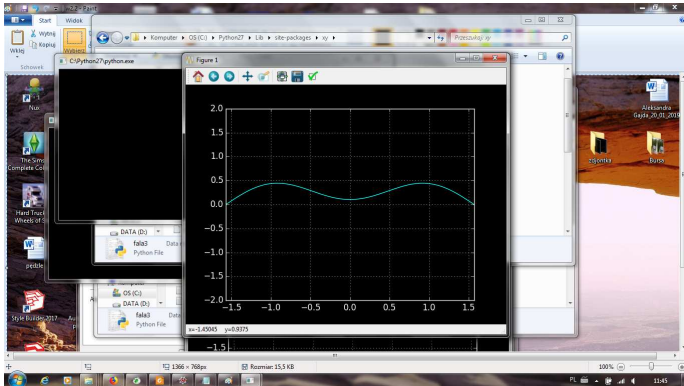
$$f(x - ct) + g(x + ct) = \cos(x - ct)^3 + \cos(x + ct)^3$$

```
1 # -*- coding: utf-8 -*-
2 ***
3 Created on Fri Jul 05 09:31:09 2019
4
5 @author: Ola
6 ***
7
8 import numpy as np
9 from numpy import pi
10 import matplotlib.pyplot as plt
11 import matplotlib.animation as animation
12
13 plt.style.use('dark_background')
14
15 fig = plt.figure()
16 fig.set_dpi(100)
17 ax1 = fig.add_subplot(1,1,1)
18
19 #Wave speed
20 c = 2
21
22 #x axis
23 x0 = np.linspace(-pi/2,pi/2,10000)
24
25 #Initial time
26 t0 = 0
27
28 #Time increment
29 dt = 0.03
30
31 def phi(x):
32     return np.cos(x)**3
33
34 #Wave
35 def u(x,t):
36     return 0.5*(phi(x+c*t)+phi(x-c*t))
37
38 a = []
39
```

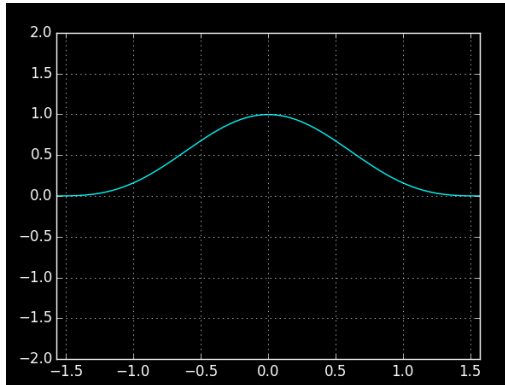
Przykładowe rozwiązanie dla cosinusa

```
40 for i in range(500):
41     value = u(x0,t0)
42     t0 = t0 + dt
43     a.append(value)
44
45 k = 0
46 def animate(i):
47     global k
48     x = a[k]
49     k += 1
50     ax1.clear()
51     plt.plot(x0,x,color='cyan')
52     plt.grid(True)
53     plt.ylim([-2,2])
54     plt.xlim([-pi/2,pi/2])
55
56 anim = animation.FuncAnimation(fig,animate,frames=360,interval=20)
57 plt.show()
```

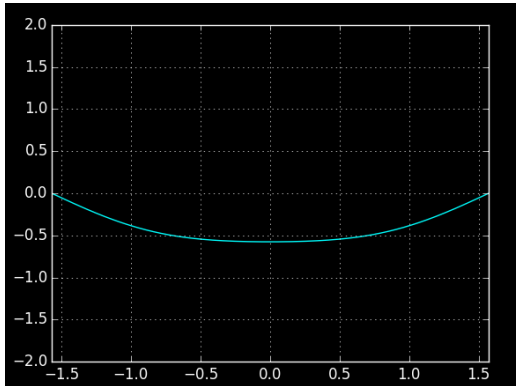
Przykładowe rozwiązanie dla cosinusa

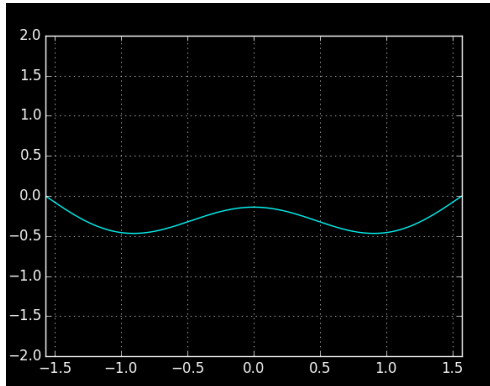
Przykładowe rozwiązanie dla cosinusa

Przykładowe rozwiązanie dla cosinusa

Przykładowe rozwiązanie dla cosinusa

Przykładowe rozwiązanie dla nakładania się fal

$$u(x, t) = \frac{1}{2} \left(\cos(x - ct) + \cos(x + ct) \right)$$

```
1# -*- coding: utf-8 -*-
2'''
3Created on Fri Jul 05 09:33:12 2019
4
5@author: Ola
6'''
7
8import numpy as np
9import matplotlib.pyplot as plt
10import matplotlib.animation as animation
11
12plt.style.use('dark_background')
13
14fig = plt.figure()
15fig.set_dpi(100)
16ax1 = fig.add_subplot(1,1,1)
17
18#x axis
19x0 = np.linspace(-3*np.pi,3*np.pi,10000)
20
21#Initial time
22t0 = 0
23
24#Increment
25dt = 0.1
26
27def u(x,t):
28     return 0.5*(np.cos(x+t)+np.cos(x-t))
29
30a = []
31s1 = []
32co = []
33
34for i in range(500):
35     value = u(x0,t0)
36     s = 0.5*np.cos(x0+t0)
37     c = 0.5*np.cos(x0-t0)
38     t0 = t0 + dt
39     a.append(value)
```

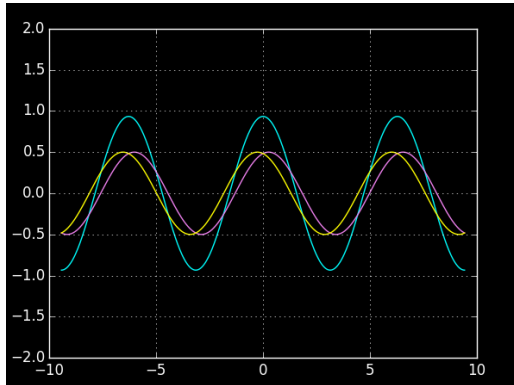
Przykładowe rozwiązanie dla nakładania się fal

$$u(x, t) = \frac{1}{2} \left(\cos(x - ct) + \cos(x + ct) \right)$$

```
40     si.append(s)
41     co.append(c)
42
43 k = 0
44 def animate(i):
45     global k
46     x = a[k]
47     k += 1
48     ax1.clear()
49     plt.plot(x0,x,color='cyan')
50     plt.plot(x0,si[k],color='violet')
51     plt.plot(x0,co[k],color='yellow')
52     plt.grid(True)
53     plt.ylim([-2,2])
54
55 anim = animation.FuncAnimation(fig,animate,frames=360,interval=20)
56 plt.show()
```


Przykładowe rozwiązanie dla nakładania się fal

$$u(x, t) = \frac{1}{2} \left(\cos(x - ct) + \cos(x + ct) \right)$$

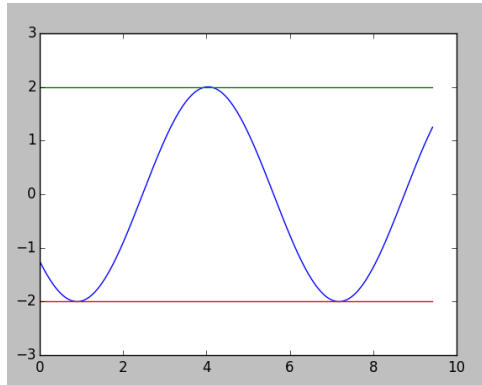
Przykładowe rozwiązanie dla nakładania się fal

```
1 # -*- coding: utf-8 -*-
2 """
3 Created on Fri Jul 05 09:36:16 2019
4
5 @author: Ola
6 """
7
8 import numpy as np
9 import matplotlib.pyplot as plt
10 import matplotlib.animation as animation
11
12 fig = plt.figure()
13 fig.set_dpi(100)
14 ax1 = fig.add_subplot(1,1,1)
15
16 #Speed of the wave
17 c = 20
18 scale = 2
19
20 #Initial conditions
21 x0 = np.linspace(0,3*np.pi,1000)
22 t0 = 0
23
24 #Increment
25 dt = 0.01
26
27 #Onds
28 def u(x,t):
29     return scale*np.sin(x - c*t)
30
31 a = []
32
33 for i in range(500):
34     value = u(x0,t0)
35     t0 = t0 + dt
36     a.append(value)
37
38 k = 0
39 def animate(i):
```

Przykładowe rozwiązanie dla nakładania się fal

```
40     global k
41     x = a[k]
42     k += 1
43     ax1.clear()
44     plt.plot(x0,x)
45     plt.plot(x0,np.ones((x0.shape[0],1))*scale)
46     plt.plot(x0,np.ones((x0.shape[0],1))*(-scale)
47     plt.ylim([-scale-1,scale+1])
48
49     anim = animation.FuncAnimation(fig,animate,frame
50     plt.show())
```

Przykładowe rozwiązanie dla nakładania się fal

Bibliografia

<https://matematyka.pl/latex.htm>

<http://www.mif.pg.gda.pl/homepages/sylas/students/wdi/do>

<http://firsttimeprogrammer.blogspot.com/2015/07/the-wave>

http://www.latex-kurs.x25.pl/paper/wyrazenia_matematyczn

http://www.if.pw.edu.pl/~anadam/WykLadyFO/FoWWW_16.html

Dziękujemy za uwagę